

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Gész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETESEKET

Kiadóhivatal mérsékelt áron számít

havas hirdetés 6 hasábos pont sorja 30 fillér.

A budapest—fiumei második utvonat.

Polónyi Manó, magyar államvasuti főellenőr, kecskeméti állomásfőnök a budapest—fiumei második utvonat tárgyában igen figyelemreméltó memorandumot intézett a kereskedelemügyi és földművelésügyi minisztériumokhoz. Ez a kérdés Fiumera nézve elsőrangú fontossággal bírván, cikksorozat alakjában egész terjedelmében közölni szük az érdekes munkát, fenntartván magunknak, hogy észrevételeinket az abban fölvetett eszmékre és javaslatokra vonatkozólag a cikksorozat közzététele után tegyük meg.

A memorandum így szól:

I. Kossuth Ferencz kereskedelmi m. kir. miniszter ur ő Nagyméltósága hivatalba lépése alkalmával különösen hangsúlyozta, hogy Fiume felé terelendő erősebb forgalmunk lebonyolításához szükségessé válna egy második vasuti vonal kiépítése s ezen célból utasítást adott az iránti javaslatok mielőbbi megtételére.

Igaz örömmel vettem e hírt, mivel e terv megvalósításával megvetve látom az önálló berendezkedés nagy művének első alapkövét, lévén Fiume nekünk magyaroknak az a kapu, amelyen át csakugyan minden út Rómába vezet.

Tengerre magyar! Ez ime a kereskedelmi tárca ez idő szerinti viselőjének jelszava, a melylyel hirdeti, hogy nemcsak szárazon, hanem vizen is, s főleg az Adrián át kell az önálló berendezkedésre az előkészületeket megtennünk. A Kárpátoktól az Adriáig s onnan a nagyvilágba kell irányítanunk a nagykereskedelem ama tömegeit, melyek Bruck—Marchegg vagy Zsolnán át tarifális, vagy bármely más oknál fogva kedvezőlenebb továbbításnak nézhetnek elebe.

Fiume és az Adria a mi erős mentővárunk, amelynek oltalmában dacolhatunk ellenfeleinkkel, ha azok látni fogják, hogy megtaláltuk az utat azon át valamennyi európai import-államba s főleg Angliába, amely a világ legnagyobb fogyasztó piaca; ha egyuttal a magyar tengerhajózást ama nivóra emeljük, amelynek révén a nagykereskedelem igényeit minden körülmények között kielégíthetjük; a közlekedési eszközöket akként és oly módon szaporítjuk, hogy azokkal a nagykereskedelem vám-külföldre szánt cikkeiét olcsón s megromlás veszélye nélkül a legmesszebb menő tájakig elszállíthatjuk.

A szállítás alapjául szolgálnak az import-államok. Mi, mezőgazdasági állam, legfőképpen az állattenyésztés produktumaival s a mezőgazdaság termelte élvezeti cikkeinkkel hódíthatjuk meg a világpiacot s hatványozhatjuk azokat a milliókat, amelyek eddigelé szervezetlenül hulltak ölünkbe, minden különösebb megerőltetés nélkül.

Mint legnagyobb számbavehető ebbeli fogyasztási piacok, rendelkezésünkre állanak Anglia és Németország, dél felé Spanyolország meg a távoli Kelet. Austria bármint kapálózik is, nem vonhatja ki magát exportunk elől, mert ha másként nem, a közvetítési kereskedelem reá van utalva a mi terményeinkre s bár savanyu arczzal, de le fogja nyelni ezt a keserű pirulát s továbbra is, ha netán mérsékeltebben is, tőlünk fogja beszerezni mindama cikkeket, melyek az ember gyomrába vándorolnak.

Az élelmiszkek az egyetlen árucikk, mely nincs a divatnak alávetve s elsőrendű életszükségletet képezvén, mindenkor és mindenhol, békében és háboruban egyaránt, Piri-pócson épp úgy, mint Kamsatkában, nyitott ajtókra talál, mert az emberiség nem nélkülözheti.

Magyarország Európa éléskamara lehetne, ha kereskedelmi s vállalkozási szellem hatná át polgárait.

Nézzük csak példaképpen azt a kis Dániát, mely népességre s területre alig ötödésze Magyarországnak s mégis csupán vajból 215 millió korona értékűt szállít évente Angliába, — holott hazánk összkivitele az összes gabonaneműekből meg sem közelíti ezt az összeget.

Az import államok állandó s tömegesebb élvezeti cikkei között főszerep jut a tojás, élő s vágott baromfi, élő és vágott birka, sertés, borjú s marhának, vadféléknek, vajnak, sajt-féléknek, gyümölcs, zöldség és főzelekeknek, valamint az iparilag is feldolgozott hasonló cikkekeknek.

Németország és Anglia évente átlag csupán a felsorolt cikkekből 1563 millió korona értékűt importál. Ebből esik Németországra 227 millió, Angliára 1336 millió korona. Ezen horribilis 1 1/2 milliárd korona összegből mi, magyar Kánaánnak nevezett, tejben-mézben fürdő agrár-állam csupán 28 millió korona részt vettünk ki, vagyis 18%-ot; Austria 65 milliót, azaz 42%-ot; Oroszország 146 milliót, vagyis 94%-ot; Dánia 255 milliót, vagyis 163%-ot; az Egyesült-Államok pláne 561 milliót, vagyis 36%-ot stb. Cikkek szerint importált az említett két állam vajból 418 millió, baromfi-husból 69 millió, vágott friss husból 840 millió és tojásból 236 millió korona értékűt.

Ebből is láthatni, hogy nagyon is bő alkalom kínálkozik a versenyből részünket kivenni.

Robert E. Turnbull a „Live-Stock-Journal”-ban statisztikai adatokat tesz közzé, amelyekből kiténik, hogy Anglia évente átlag fogyaszt 5 millió szarvasmarhát és borjút, 20 millió juh és bárányt, 125 millió sertést, amelyből 45%-ot kénytelen külföldről importálni. Amennyiben ma már Anglia a fogyasztott husneműekhez könnyebben és olcsóbban juthat, az élő állatok importja évről-évre rohamosan esökken, míg a fogyasztott vágott husneműek bevétele óriási mérvben fokozódik. Ugyanezen cikkek iparilag feldolgozva, conserválva is mindinkább s nagyobb mennyiségben importáltaknak s főleg a világiáró kereskedelmi s hadihajók ellátására szolgálnak.

A kiviteli forgalom biztosítása s fokozásánál szem előtt tartandó főleg a romlandó cikkeknél a) hogy a szállítandó anyag kifogástalan legyen; b) hogy a megromlás nyoma nélkül érkezékkel rendeltes helyére s c) hogy az legalább is oly árban kínáltssek, mint a versenyállamok hasonló cikkei. Eme három feltétel betartása ugy a földművelési, mint a kereskedelemügyi m. kir. kormány támogatására szorul.

A földművelési m. kir. kormány irányítsa a mezőgazdálkodásban az állattenyésztést s a kapcsolatos élvezeti termékeket, hogy az a kiviteli kereskedelemben versenyképes legyen. Ő a szántóvető, ki elveti a magot, mivel a földet s gondozza, hogy őszszel arathasson.

A kereskedelemügyi m. kir. kormány feladata amannak segítségére lenni az értékesi-

tésnél, a kiviteli kereskedelemnél, a szállítási mód és eszközöknél, a versenynehézmények e osztásánál.

Igy tehát az agrár és merkantil irányok nem hogy szétágaznak, de egyenesen összefolynak, egyik a másikra van utalva, akár a szíami ikrek.

Támogatni kell minden vállalatot, legyen az akár mezőgazdasági szövetkezet, akár részvénytársaság vagy hatalmasabb cégek társulása; legyen az akár agrár, akár merkantil irányú, mivel ezek mindegyike a nagyban termelést és értékesítést célozza, nagy tömegek előállítására ad impulzust, azokat mozgósítja s jorgalomba hozza, mélyen és hathatósan hóna alá nyul a kis és nagyban gazdálkodóknak, szegénynek és módosnak egyaránt, mi végeredményben közgazdasági szempontból s magasabb állami raionból megbecsülhetetlen előnyt nyújt.

Buzdítani kell a kivitel előmozdító minden tényező, egyesíteni kell a kiserőket, hogy azok egyesülésükben megtalálják azt a nagyobb erőt, amely őket a kitűzött cél eléérére praedesztinálja. Csak példaként hozom fel: mily nagyszabású vállalatot képezhetne a Magyar Elelmiszer Részvénytársaság szorosabb nexusa az „Adria” magyar kir. tengerhajózási részvénytársasággal, előbbi budapesti hűtőjével, utóbbi hűtőkamrás hajóival, Fiumén egy nagy hűtővel, megfelelő külföldi ügynökségekkel stb., kelően támogatva ugy erkölcsileg, mint anyagilag a kereskedelmi és földművelésügyi m. kir. kormány részéről is.

Ott, hol a vállalkozási szellem oly aluszékony, mint minálunk, hol a nagy tőke oly tartózkodó, s a kormány oly szűkkeblű volt, mint minálunk, nem várhatjuk azt, hogy az előbbieket az utóbbi nógatása nélkül az eddigi irányt elhagyják.

Hazánk földje és népe képes lenne mindazt produkálni, mit Európa gyomra megkíván, mert ezt a földet a természet megáldotta, csak népe nem boldog. Mert nem a természettől legmegáldottabb, hanem a legjobban kormányozott ország a legboldogabb. Erős csak a gazdag nemzet lehet! Gazdaggá kell tenni ezt a népet, hogy erős legyen. A kormányok erre irányuló actiójához pedig első sorban pénz kell. Pénz első sorban produktív befektetésekhez. Az első kormányok hangostatták, hogy elismert produktív beruházásokra sem áldozhatnak pénzt, mert „szegény az ország s nem telik nekünk az effélékre.” Megtorodva áll a dolog: azért vagyunk szegény ország, mert nem költünk elegendő produktív befektetésekre, s mert csak olyasmire költöttünk, ami meg nem térül, ezért stagnálunk, a helyett, hogy fejlődnénk és haladnánk. Azt is hallottuk hangoztatni: Nem adhatunk mindenkinek elég kenyert s nem emelhetjük hazánkat a többi világ magasságára, mert szegények vagyunk. Ellenkezőleg: adjunk kenyeret a népnek, s emeljük nagy mérvű beruházási politikával s a gazdasági munka föltételeinek megteremtésével hazánkat a többi világ magasságára, hogy ne kelljen szegénységünkben elpusztulnunk.

Intenzív mezőgazdaság, nagyarányú iparfejlesztés, a nép keresetforrásának szaporítása, a munkaalaknak növelése s egyéb szociális intézmények felkarolása elég támpontot nyújtanak ennek a legnépszerűbb kormányának s ha valakinek, ugy bizonyára ezen kormányának kész a haza minden igaz polgára a szükséges pénzátalozatot megszavazni.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A szabadhajózás segítése.

Budapest, aug. 17. A kereskedelemügyi minisztérium törvényelőkészítő osztálya már elkészült a *szabadhajózás segítéséről* szóló törvényjavaslat előadói tervezetének ama módosításaival, amelyeknek fölvetését a kereskedelemügyi minisztériumban tartott szaktanácskozás elhatározta. A kereskedelemügyi kormány az állami segély igénybevételének azt a feltételét, mely szerint a *hajónak évenként legalább egyszer Fiuméba kell jönnie, Fiume mai helyzetére való tekintettel egyelőre jüggőben szándékozik tartani.* Végleges döntés e kérdésben csak *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszter hazaérkezése után fog történni.

A közigazgatás reformja.

Budapest, aug. 17. A belügyminisztériumban ma délelőtt *Andrássy* Gyula gróf miniszter elnöklete alatt szaktanácskozást tartottak, amelyen részletesen megvitatták a közigazgatás reformjára vonatkozó javaslatokat.

A sorozás.

Budapest, aug. 17. A honvédelmi miniszter ma rendeletet bocsátott ki az 1885-ben született hadkötelesek sorozására vonatkozólag, mely szerint az 1906. évi rendes ujonczjutalék sorozását október hó 10-étől november 30-áig kell megtartani az összes törvényhatóságoknak.

A Jekelfalussy-Kovács-ügy.

Budapest, aug. 17. A III. kerületi járásbírósa ama pör tárgyalása során, amelyet *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter ellen volt ispánja, *Kovács* György indított, ma több tanut hallgatott ki, köztük *Thék* Endre nagyiparost is, aki július 22-én együtt utazott a miniszterrel és hallotta, hogy *Jekelfalussy* csak azt az utasítást adta a csendőrnek, hogy *Kovács* Györgygyel szemben a szabályok szerint járjon el. Ugyanezt vallotta a csendőr is.

A bíróság a 166 koronás pörben délután 5 órakor befejezte a kihallgatást és kihirdette az ítéletet, mely szerint *Kovács* Györgyöt *Jekelfalussy* ellen 166 korona tőke és járulékaik iránt intézett keresetével elutasítja és kötelezi, hogy *Jekelfalussy*nak 100 korona perköltséget 8 napon belül végrehajtás terhe alatt lefizessen. A megokolás kifejti, hogy az alperesnek, *Jekelfalussy*nak 166 korona jogos követelése volt, amelyet a felperes, *Kovács* tőle nem követelhet vissza.

Ezután áttért a bíróság a *Jekelfalussy* ellen intézett 700 koronás sommás pör tárgyalására s a tárgyalás befejeztével *Kovács* Györgyöt ezzel a keresetével is elutasította.

Leégett pezsgőgyár.

Sátoraljanhely, aug. 17. *Szöllösy* Tivadar itteni pezsgőgyára ismeretlen okból kigyuladt és teljesen leégett. A kár meghaladja a 100,000 koronát.

Újabb tűz a milánói kiállításon.

Milánó, aug. 17. A kiállítás területén tegnap és ma három pavillonban ismét tűz ütött ki, mely jelentékeny károkat okozott. Három gyanus alakot letartóztattak.

Megszűnt sztrájk.

Budapest, aug. 17. A malommunkások ma elfogadták a *Szterényi* József kereskedelemügyi államtitkár által ajánlott békeprogramot, ennélfogva a sztrájk megszűnt és a munkások holnap újra dologba állanak.

A hajóraj Fiumében.**Fiume,** aug. 17.

A kikötőt a hadihajók, a tengereknek e hatalmas és félelmetes kolosszusai, a város utcáit pedig a haditengerészek deli alakjai teszik népe ssé és élénkké. Fiume népe mindig szívesen látja a maga körében a tengerjáró hadiakat, akik közül sokat rokonai és baráti kötelek fűznek városunkhoz és a magyar tengerpartvidékhez. Erre való tekintettel a hadihajók legénysége közül azok, akik a környék-ről valók, ma délután 2 órakor szabadságot kaptak és egész vasárnap estig távol maradhatnak a hajókról.

A hajóraj három hadihajója ma beljebb jött a szabad tengerről. Így az «*Erzherzog Karl*» hadihajó a *Zichy*-mólónál kötött ki. Ezen a hajón holnap, szombaton este 6 órakor *Montecuccoli* Rudolf gróf tengernagy dinert ad, amelyre *Nákó* Sándor gróf kormányzó, *Vio* Ferencz dr. polgármester, *Chavanne* Rudolf zágrábi hadtestparancsnok, altábornagy, *Fedina* Lipót ellentengernagy, *Matuschka* Lajos tábornok s a polgári és katonai hatóságok fejei hivatalosak.

A «*Babenberg*» és a «*Sankt Georg*» a *Mária-Terézia*-mólónál állapodott meg.

Montecuccoli gróf látogatásai.

Montecuccoli Rudolf gróf tengernagy és a hajóraj három hadosztályának parancsnoka, *Fedina* Lipót, *Ziegler* Luczián és *Hauss* Antal ellentengernagyok segédtisztjeik kíséretében ma délelőtt 10 órakor tisztelgő látogatást tettek *Nákó* Sándor gróf kormányzónál. A látogatás mintegy tizenöt perzig tartott.

A tengernagyok ezután *Vio* Ferencz dr. polgármesternél és *Matuschka* tábornoknál is látogatást tettek.

A kormányzó viszonzása a látogatást.

Nákó Sándor gróf, kormányzó a tengernagyok látogatását viszonzandó, *Wickenburg* István gróf miniszteri tanácsostól kísérvé, délelőtt 11 órakor az *Adamich*-mólóra hajtatott. A mólónál diszcsónak várta, amelyben 12 diszbeöltözött révkalauz volt az evezős. Az *Adamich*-téren és a mólón összegyűlt közönség lelkes éljenzéssel fogadta a kormányzót. Kivülök még *Sablich* révbiztos volt a diszcsónakban, amelynek orrán a magyar zászló volt kitűzve. A csónakot a «*Klotild*» gőzös vontatta a hadihajókhoz.

A kormányzó az első látogatást *Montecuccoli* gróf haditengerészeti parancsnoknál tette a «*Lacroma*» zászlóshajó fedélzetén. Mikor tíz percz múlva elhagyta a hajót, a fedélzetén tizenkilenc ágyulóvés dördült el.

Ezután sorban a «*Habsburg*», a «*Sankt Georg*» és a «*Monarch*» hadihajókon tett a kormányzó látogatást, hogy a parancsnokok

délelőtti tisztelgését viszonzozza. E hajókon is ágyulóvések jelezték a kormányzó távozását.

Nákó gróf a látogatások után déli 12 órakor a diszcsónakon visszatért a kikötőbe és palotájába hajtatott.

Egyéb látogatások Montecuccoli grófnál.

A kormányzó után *Vio* polgármester viszonzozta *Montecuccoli* gróf tengernagy látogatását a «*Lacroma*» hajón.

Délután 4 órakor a Zágrábból ideérkezett *Chavanne* Rudolf altábornagy, hadtestparancsnok, *Matuschka* tábornok és bossányi *Csicserics* vezérkari ezredes szintén látogatást tettek a «*Lacroma*» fedélzetén *Montecuccoli* grófnál.

Ebéd a kormányzónál.

Este fél nyolczkor *Nákó* Sándor gróf kormányzónál ebéd volt, amelyen 32 személyiség vett részt. Köztük *Montecuccoli* Rudolf gróf tengernagy, *Fedina* Lipót ellentengernagy, *Chavanne* altábornagy, zágrábi hadtestparancsnok, az összes helybeli konzulok, az egyházak képviselői, *Mentsik* Ferencz dr., miniszteri tanácsos, a tengerészeti hatóság alelnöke, *Wickenburg* István gróf, miniszteri osztálytanácsos, *Donáth* Imre miniszteri osztálytanácsos, *Roediger* Ernő miniszteri osztálytanácsos, révkapitány, *Rákosi* Imre dr. kir. ügyész, *Zanella* Rikárd országgyűlési képviselő, *Vio* Ferencz polgármester, *Bellen* András alpolgármester, *Weinhardt* Gusztáv pénzügyigazgató, *Rauch* Géza, a fővámhivatal vezetője, *Buschee* Alfonz báró postaigazgató, *Moravce* Lipót máv. forgalmi főnök, *Zipser* Lajos állomásfőnök s több más polgári és katonai előkelőség.

Mikor a pecsenyét felszolgálták, *Nákó* Sándor gróf kormányzó felállott és felköszöntőt mondott a királynak, aki tudvalevőleg holnap tölti be életének hetvenhatodik évét. A felköszöntőt magyar nyelven kezdte és olaszul fejezte be. A jelenvoltak állva hallgatták végig az egész felköszöntőt, melynek vegeztével lelkesült «*Éljen!*» és «*Evviva!*» kiáltásokban törtek ki. Ugyanekkor a kikötőben horgonyzó hadihajók tizenöt ágyulóvést tettek.

Estély a kormányzónál.

Az ebéd után a kormányzónál fényes estély volt, amelyen mintegy 160 előkelőség veit részt, körülbelül kétharmadrészben katonatisztek, nagyrészt tengerészek és csak egyharmadrészben polgáriak.

A vendégeket, amint a lépcsőházban fölértétek, a középcsarnokban *Nákó* Sándor gróf kormányzó fogadta. A kormányzó neje, született *Lipthay* Eszter bárónő a főalkonhoz vezető hosszú teremben fogadta a vendégeket, akik aztán az erkélyre léptek ki, hogy abban a gyönyörű képen gyönyörködjenek, amelyet a kikötőben ragyogóan kivilágított hadihajók nyújtottak.

A városi zenekar, midőn az *Adamich*-téren az esti terzenét bevégezte, a kormányzói palota elé vonult és eljátszotta a *Rákóczy*-indulót.

Fél tizenegykor kezdődött a kormányzói palotában a hangverseny a következő műsorról:

1. *Kovács* Sándor — a) Schumann: No-velette, b) Chopin: Écossaise.
2. *Környey* Béla — Buttykay: Grand air de l'opéra «*Bolygó görög*».
3. *Kasal* Biri — Leoncavallo: Air des oiseaux de l'opera «*Pagliacci*».
4. *Környey* Béla — Laszky: Chanson; Tarnay: Chanson; Sztojanovics: Chanson du vin de l'opéra «*Ninon*».

5. *Kasal Biri* — Gounod: Grand air de l'opéra „Faust”.

A hangverseny minden egyes számát zajosan megtapsolták.

Különösen kitűnt *Környey* Béla szép bariton hangja, míg *Kasal Biri* és *Kovács Sándor* kevésbé feleltek meg a várakozásnak. Nagy kár volt, hogy *Kasal Biri* a neki meg nem felelő nehéz Faust-áriát választotta.

A hangverseny után, amely valamivel 11 óra után ért véget, megszólalt a buffet-teremben a katonazenekar s az egész társaság odátódult, hogy a rogyásig megtelt asztalokon elhelyezett ételekben és a szolgálk által körülhordozott frissítő italokban valogasson. Különös érdekességet adott a buffetnek, hogy az estélyen semmiféle alkoholtartalmú ital nem került felszolgálásra, csupán jeges italok, szörpök és fagyaltok.

A kormányzó neje a buffet-teremben is a legszeretettelőbb, lebilincselő nyájassággal társalgott vendégeivel, kik a legjobb hangulatban töltötték ott még egy órai időt s csak jóval éjfél után kezdett a vendégsereg szétoszlani.

Ugy a kormányzó, mint neje barátságos kézszeritással bucsúztak el minden egyes vendégtől, akik egy kellemes est emlékével távoztak a kormányzói palotából.

A hadihajók kivilágítása.

A király születésnapjának előestéje alkalmából a hadihajók ma este fél nyolcztól tizig fényes kivilágítást rendeztek. Az összes árbocok, a fődélzet és a kémények föl voltak villamos-lámpákkal díszítve. A sötétségben a partról a tengeri kolosszusoknak csak kivilágított körvonalai látszottak, ami gyönyörű képet nyújtott, mintha tüzes csillagokból alkotott hajók lebegtek volna a nyugodt tengeren. A partok mentén száz meg száz főnyi közönség gyönyörködött a szép látványosságban.

A holnapi nap.

Holnap, szombaton, a király születésnapján délelőtt ünnepi istentisztelet lesz a plébánia-templomban, a melyen *Nákó* Sándor gróf kormányzó, *Montecuccoli* Rudolt gróf tengernagy, továbbá az összes állami, katonai és polgári hatóságok képviselői és a konzuli kar vesznek részt. Az istentisztelet után a konzulok a kormányzónál tisztelgő látogatást tesznek.

Este az „Erzherzog Karl” hadihajón *Montecuccoli* gróf tengernagy dinert ad, amelyre a kormányzó és az itteni hatóságok fejei hivatalosak.

KÜLÖNFÉLE.

— **A kormányzó neje itthon.** *Nákó* Sándor gróf kormányzó neje, született *Lipthay* Eszter bárónő, ma reggel fél nyolcztól a gyorsvonattal Budapestről Fiuméba érkezett.

— **Hajósok figyelmébe.** A pólai hadikikötő parancsnoksága közhírré teszi, hogy e hó 19-én és 20-án délelőtt 9 órától 12 óráig és e hó 21-én délután 3 órától este 9 óráig az Ughiera-fok közelében a haditengerészet éles lövésekkel lövő-gyakorlatokat tart.

— **Hajók forgalma.** Ma a fiumei kikötőbe érkeztek: a „Vila” osztrák gőzös Cattaróból; a „Castore” osztrák gőzös Triesztből és az „Aunura Alberti” olasz hajó Anconából. — Elindultak: a „Caboto” olasz gőzös Velenczébe; a „Dalmazia” osztrák gőzös Triesztbe; az „Alexandra” görög gőzös Brailába és az „Algarve” osztrák gőzös Szmirnába.

— **Bertoli és Szántó ügye a királyi táblán.** A Fiumei Kereskedelmi Bank két hűtlen alkalmazottjának, *Bertoli* Károlynak és *Szántó* Imrének bűnpörét tegnap — mint már jelentettük — másodízben tárgyalta a budapesti királyi ítélőtábla. A fiumei törvényszék annak idején tudvalevőleg *Bertoli* Károlyt egy évi börtönre ítélte, *Szántó* Imre büntetését pedig a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. *Szántó* nemsokára ezután átvitorlázott Amerikába. A budapesti királyi ítélőtábla, amelyhez az ügy fölkerült, az első tárgyalásnál *Bertoli* büntetését három évi, *Szántó* két és fél évi börtönre emelte. A kir. Kuria megsemmisítette a tábla ítéletét, amiatt, mert a két vádlottnak egy védője volt, holott nyilvánvalóan érdekellentét forog fenn. Így került a bűnpör másodszer a kir. ítélőtáblához, amelynek szüneti tanácsa *Devich* László elnöke mellett, *Haupt* Albert bíró előadásában tegnap tárgyalta az ügyet. *Bertoli* *Szegő* Gyula dr. fiumei ügyvéd védte, *Szántó* védelmét a közvédő látta el, a vádat *Polgár* dr. főügyész helyettes képviselte. A kir. ítélőtábla *Bertoli* Károlyt ezuttal is *három évi börtönre*, *Szántó* Imrét pedig *három évi börtönre* ítélte. Az ítélet ellen a védő semmiféle panaszt jelentett be.

— **A tengerész-növendékek hazakerkeztek.** A fiumei tengerészeti akadémia növendékei, akik hat heti tanulmányutat tettek a Földközi tengeren az „Elisabeth” hadihajóval, tegnap este visszaérkeztek Fiuméba.

— **Ünnepi est Czirkveniczában.** Czirkveniczában a Miramar-szállóban e hó 19-én, vasárnap este ünnepély lesz. Ebből az alkalomból a Magyar-horvát hajóstársaság a kirándulók kényelmére akként intézkedett, hogy a „Sokol” gőzös a rendes indulási időtől eltérően, Czirkveniczából este fél 11-kor induljon Fiuméba, valamint intézkedett a társaság igazgatósága, hogy a Czirkveniczába és Noviba kiránduló „Tatra” gőzös visszatérében vasárnaptól fogva Portorét is érintse.

— **Erdőégés Trieszt környékén.** Triesztből jelenti, hogy valószínűleg az új alpesi vasút mozdonyainak szikrájától lángba kapott Opesinán túl a vasúti pálya mentén elhuzódó erdőégés. Sok ezer négyszögmeternyi területen borult lángba az erdő, mert heves szél is szította a tüzet. Az erdő ugyan csupa fiatal fenyőfából és bokorból állott, de a kár mégis nagy. A trieszti tűzoltóság csak több órai munkával tudott véget vetni a tűznek.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovacs Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” önyvnyomdai műintézet.

ELVESZETT

egy gyémánt fülbevaló a Via Serpentina 70. számú kaputól a Piazza Giardino, Via del Pino, Corsia Deák, Via Molino, egész a Via Risorta 58. számú házig. A becsületlen megtaláló kéri azt vagy a rendőrségnél, vagy a Via Risorta 58. sz. földszint jobbra levő lakásban leadni, hol megfelelő jutalomban fog részesülni.

BUCCARI

(Fiume mellett)

Tengeri fürdő, remek szép fekvés, villanyvilágítás

Jadran Szálloda

modern kényelemmel berendezve

Olcsó árak.

Magyar kiszolgálás.

Két külön bejáratu

csinosan butorozott szoba, fürdő-szoba használatával szeptember 1-re kiadó. — Czim a kiadóhivatalban.

„MIRAMARE”

NAGY SZÁLLODA

CIRQUENICA.

Az adriai tengerpart leghajabb és legmodernebbül berendezett szállója 70 fényesen berendezett szobával, gyönyörű terrasszokkal, külön nagy étteremmel és külön kávéházi helyiségekkel.

Gyönyörű árnyas park; fekvés közvetlenül a tengerparton, remek kilátással. Fürdők a házban, villanyos világítás, lift és minden modern kényelem.

Penzió lakás nélkül 6 korona. (Reggeli: kávé, tea vagy csokoládé vajjal s kenyérral délből: 5 fogás; este: előétel, sült, sajt vagy gyümölcs.)

Mindenemü felvilágosítással szívesen szolgál

az igazgatóság.

ORFEUM SUSÁK.

Nagy nyári kerthelyiség.

Egyedüli mulatóhely a fiumei és susáki előkelő közönség számára. **Előadás minden nap:** szórakoztató, fővárosi nivón álló és mindig változatos műsorral, melynek kiemelkedő pontjait a következők szolgáltatják:

Belmont Lina olasz énekesnő.

Käthe Klára német soubrette.

Waltson William kettős contorzionista.

Little Julius trapez-művész.

Rubini Gilda olasz soubrette.

Les Oscar's francia és spanyol énekesek és tánczosok.

Wanda Hermin olasz énekesnő.

Carlton Alma nemzetközi énekesnő.

Les Frères Meltons eröművészek.

Blancke Henriette bécsi soubrette.

Harrison Irma német énekesnő és tánczosnő.

Kitünő ételekről és italokról gondoskodik a vezetőség.

Az előadás este 1/29 órakor kezdődik.

„De la Ville”

Szálloda, Kávéház és Étterem.

Az átutazó

és a helybeli magyarság

találkozó helye.

A kávéházban szombaton és vasárnap este a

„SUMADIJA” zene- és énekkar

NAGY HANGVERSENYT

tart.

Számos látogatást kér

Szentgyörgyi Ferencz,

a „De la Ville” szálló, kávéház és étterem tulajdonosa.

